

Cancerfonden - Riksföreningen
mot cancer
101 55 Stockholm

Varning och sanktionsavgift – förändringar i personkretsen

Beslut

1. Spelinspektionen meddelar Cancerfonden - Riksföreningen mot cancer, 802005–3370, en varning.
2. Spelinspektionen beslutar att Cancerfonden - Riksföreningen mot cancer ska betala en sanktionsavgift på 500 000 kronor.

Hur man överklagar, se [bilaga 1](#).

Beskrivning av ärendet

Cancerfonden - Riksföreningen mot cancer (Cancerfonden) har licens för spel för allmännyttiga ändamål, lotteri. Licensen gäller från och med den 1 januari 2022 till och med den 31 december 2026 (dnr 21Si1684).

Cancerfonden har vid två tillfällen, i november 2021 samt juni 2022, meddelat Spelinspektionen om förändring i styrelse och ledning.

I november 2025 inleddes tillsyn mot Cancerfonden i syfte att utreda om det har skett ytterligare förändringar i personkretsen under licenstiden, enligt 4 kap. 11 § spellagen (2018:1138), som Cancerfonden inte har meddelat Spelinspektionen. Det framkom då att förändringar har skett som inte anmälts till Spelinspektionen. Cancerfonden har vid åtta tillfällen inte anmält förändringar i styrelse och ledning. Sammanlagt har elva förändringar inte anmälts. Fördelning av tillfällen och förändringar är följande:

- 2022: 1 förändring
- 2023 (3 olika tillfällen): 1 förändring, 1 förändring och 2 förändringar
- 2024: 2 förändringar
- 2025 (3 olika tillfällen): 2 förändringar, 1 förändring, 1 förändring

Cancerfonden har i ett yttrande daterat den 11 december 2025 medgett att de i vissa fall inte fullt ut har uppfyllt sin skyldighet att anmäla förändringar i personkretsen inom 14 dagar. Cancerfonden har även uppgett att de agerat skyndsamt för att åtgärda bristen och har initierat ett arbete för att säkerställa en korrekt regelefterlevnad framöver.

Spelinspektionen har begärt in Bilaga A samt utdrag ur belastningsregistret i syfte att pröva om de personer som inte har anmälts och som nu sitter i ledning och styrelse för Cancerfonden kan anses lämpliga enligt 4 kap. 2 § spellagen.

Cancerfonden har efter begäran inkommit med uppgift om nettoomsättning för räkenskapsåret 2024.

Tillämpliga bestämmelser

En redogörelse för tillämpliga bestämmelser finns i bilaga 2.

Spelinspektionens bedömning

Inledningsvis konstaterar Spelinspektionen att Cancerfonden sedan licens beviljades har gjort två anmälningar gällande förändring i personkretsen till Spelinspektionen. Utredningen har sedan visat att det skett ytterligare förändringar i personkretsen under licenstiden som inte anmälts.

Cancerfonden har inte anmält förändringar i personkretsen

Av 4 kap. 11 § spellagen framgår att licenshavaren ska anmäla en förändring i personkretsen till Spelinspektionen senast 14 dagar efter förändringen har skett. Spelinspektionen konstaterar att Cancerfonden under innevarande licensperiod, förutom de två tillfällena som nämnts, inte anmält förändringar i personkretsen. Spelinspektionen bedömer att Cancerfonden har brutit mot anmälningsskyldigheten enligt spellagen.

Vad gäller anmälningsskyldigheten framgår det i förarbetena till spellagen att kravet på lämplighet lätt skulle kunna kringgås genom att personer byts ut så snart en aktör fått sin licens. Det är därför angeläget att spelmyndigheten får

vetskap om när förändringar sker vad gäller personer i ägarkretsen, styrelsen och ledningen. Det är mot denna bakgrund som en licenshavare omedelbart och senast inom 14 dagar ska anmäla till spelmyndigheten om förändringar sker i denna krets (prop. 2017/18:220 s.110 samt SOU 2017:30 del 1 s. 562).

De tillkommande personernas lämplighet

Spelinspektionen har granskat de handlingar som skickats in i ärendet och bedömer att de tillkommande personerna i ledning och styrelse i Cancerfonden anses lämpliga enligt 4 kap. 2 § spellagen.

Cancerfonden ska meddelas en varning

Av förarbetena till spellagen (prop. 2017/18:220 s. 201) framgår att ett exempel på när det finns skäl att avstå från ingripande är om en licenshavare i något enskilda fall inte i rätt tid har anmält en ändring i kretsen av de som äger verksamheten eller ingår i dess ledning. Spelinspektionen konstaterar att omständigheterna inte är sådana att det finns skäl att avstå från ingripande.

Vid valet av ingripande ska Spelinspektionen i första hand utgå från hur allvarlig överträdelsen är. Ju större betydelse en bestämmelse har för att uppnå lagens syften, desto allvarligare är en överträdelse av den (prop. 2017/18:220 s. 340 och 352).

Spelinspektionen gör följande bedömning av överträdelsernas allvar. Syftet med anmälningsskyldigheten i spellagen är att kravet på lämplighet inte ska kunna kringgå, vilket är en grundläggande bestämmelse vid licenssprövningen. Därutöver konstaterar Spelinspektionen att överträdelsena har skett vid åtta tillfällen och avser elva förändringar under innevarande licensperiod, samt att överträdelsena upphörde först efter att Spelinspektionen uppmärksammade dessa i samband med tillsynen. Mot bakgrund av att bristerna har pågått under flera år får överträdelsena dessutom anses ha förekommit under en längre period. Dessa omständigheter talar för att överträdelsena är allvarliga. Vid allvarliga överträdelser ska Spelinspektionen återkalla licensen eller, om det är tillräckligt, meddela en varning.

Vid bedömningen av allvarlighetsgraden ska Spelinspektionen även väga in omständigheter som talar i förmildrande riktning. Sådana omständigheter kan vara att licenshavaren snabbt upphör med överträdelsen sedan den påtalats av Spelinspektionen eller att licenshavaren samarbetar väl med Spelinspektionen under utredningen. Cancerfonden har samarbetat med Spelinspektionen i ärendet och kommit in med de uppgifter som Spelinspektionen har begärt. Samarbetet kan dock inte anses ha varit aktivt på ett annat sätt än vad man vanligen måste kunna förvänta sig av en förening som valt att driva licenspliktig verksamhet under tillsyn. Sammantaget bedömer Spelinspektionen att överträdelsen är allvarlig.

Cancerfonden har inkommit med vilka rättelser som vidtagits och kommer att vidtas för att överträdelserna inte ska upprepas i framtiden. Mot denna bakgrund bedömer Spelinspektionen att en varning får anses vara ett tillräckligt ingripande.

Cancerfonden - Riksföreningen mot cancer ska betala en sanktionsavgift om 500 000 kronor

När Spelinspektionen beslutar om varning får myndigheten även besluta att licenshavaren ska betala en sanktionsavgift. Spelinspektionen får helt eller delvis avstå från att ta ut denna avgift om överträdelsen är ringa eller ursäktlig eller om det framstår som oskäligt att ta ut avgiften med hänsyn till omständigheterna. Spelinspektionen har dock bedömt att överträdelserna inte är ringa eller ursäktliga. Spelinspektionen bedömer att det inte heller är oskäligt att ta ut en sanktionsavgift. Cancerfonden ska därför betala en sanktionsavgift.

Spelinspektionen bedömer att varningen ska förenas med en sanktionsavgift. När sanktionsavgiftens storlek ska bestämmas beaktar Spelinspektionen överträdelsens allvar, antal tillfällen och antal förändringar, hur länge den har pågått samt licenshavarens omsättning.

Sanktionsavgiften ska sättas i relation till omsättningen i den licenspliktiga verksamheten det närmast föregående räkenskapsåret och bestämmas till ett belopp som uppgår till lägst 5 000 kronor och högst tio procent av omsättningen. Enligt uppgift från Cancerfonden uppgick nettoomsättningen för

räkenskapsåret 2024 till 21 008 300 kronor. Det innebär att sanktionsavgiften inte får fastställas till ett högre belopp än 2 100 830 kronor.

Spelinspektionen bedömer sammantaget att sanktionsavgiften ska bestämmas till 500 000 kronor.

Detta beslut har fattats av vikarierande generaldirektören Johan Röhr. Vid den slutliga handläggningen medverkade också tf. chefsjuristen Lina Wiker, enhetschefen Anna Folkegård, utredande juristen Olga Rosenqvist, utredaren Agneta Svensson, administratören Johanna Berggren och utredaren Ammi Åslund, föredragande.

Johan Röhr

Ammi Åslund

Hur ni överklagar till förvaltningsrätten

Om ni inte är nöjda med beslutet kan ni överklaga det till Förvaltningsrätten i Linköping, Box 406, 581 04 Linköping. Överklagandet ska vara skriftligt.

Så här går det till

När ni överklagar ska ni

- tala om vilket beslut ni överklagar, till exempel genom att ange ärendets diarienummer,
- tala om varför ni menar att beslutet är felaktigt och hur ni anser att det ska ändras,
- ange kontaktuppgifter i form av namn, person- eller organisationsnummer, postadress, telefonnummer och e-postadress.

Om ni anlitar ett ombud ska kontaktuppgifter till ombudet anges.

Vi måste få överklagandet inom tre veckor

Spelinspektionen måste ha fått ert överklagande inom tre veckor från det att ni fick ta del av beslutet. Annars kan vi inte behandla överklagandet.

Överklagandet ska skickas till Spelinspektionen

Överklagandet ska vara ställt till förvaltningsrätten men skickas till Spelinspektionen. Ni kan skicka ert överklagande med post eller e-post. Alla kontaktuppgifter till Spelinspektionen framgår nedan.

Tillämpliga bestämmelser

Den som ingår i styrelsen för en juridisk person som innehar licens ska vara lämplig att bedriva verksamheten och inte vara försatt i konkurs. En styrelseledamot får därutöver inte vara under 18 år, ha förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken, i väsentlig utsträckning ha åsidosatt sina skyldigheter i näringsverksamhet eller ha gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet (4 kap. 2 § spellagen).

Licenshavaren ska senast 14 dagar efter en förändring i styrelsen anmäla förändringen till Spelinspektionen (4 kap. 11 § spellagen).

Om en licenshavare åsidosätter sina skyldigheter enligt spellagen ska Spelinspektionen förelägga licenshavaren att inom en viss tid vidta rättelse eller besluta om förbud, ändring av villkoren eller anmärkning. Är överträdelsen ringa eller ursäktlig, om licenshavaren vidtar rättelse eller om någon annan myndighet har vidtagit åtgärder mot licenshavaren och dessa åtgärder bedöms tillräckliga får Spelinspektionen avstå från ingripande (18 kap. 12 § spellagen).

Om en licenshavare enligt denna lag har fått en anmärkning eller varning enligt 18 kap. 12 §, får spelmyndigheten besluta att licenshavaren ska betala en sanktionsavgift (19 kap. 10 § spellagen).

Sanktionsavgiften enligt 10 § ska uppgå till lägst 5 000 kronor och högst tio procent av licenshavarens omsättning det närmast föregående räkenskapsåret. Om överträdelsen skett under licenshavarens första räkenskapsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfällig, får omsättningen uppskattas. Hänsyn ska endast tas till omsättning från licenspliktig verksamhet enligt spellagen (19 kap. 13 § spellagen).

När sanktionsavgiftens storlek bestäms ska särskild hänsyn tas till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått. Spelinspektionen får helt eller delvis avstå från att ta ut avgiften, om överträdelsen är ringa eller ursäktlig eller om det annars med hänsyn till omständigheterna framstår som oskäligt att ta ut avgiften (19 kap. 15 § spellagen).